

Program för personer med funktionsnedsättning

Möjligheter i olikheter

Västerås stads vision 2026

Visionen, en målbild med framtidsfokus. Den anger den långsiktiga inriktningen för stadens egna verksamheter, men också övergripande för orten Västerås och dess olika aktörer. Ett starkt engagemang skapar nyfikenhet på varandra och våra olikheter. Mångfalden är vår stora tillgång och vi ser möjligheterna i olikheterna - ingen ska känna sig utestängd.

Samband mellan individ och omgivning

Verksamheten i Västerås ska präglas av mångfald och respekt för individens unika värde. Mångfald innefattar olikheter som bland annat beror på funktionsnedsättning. Det betyder att män, kvinnor, pojkar och flickor med funktionsnedsättning i Västerås ska ha samma möjligheter som andra att utöva sina demokratiska rättigheter och skyldigheter. All diskriminering på grund av funktionsnedsättning ska motverkas.

Funktionsnedsättning beskriver att en person har en nedsättning av en fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga – till exempel att en person har en synskada eller en utvecklingsstörning.

Funktionshinder är inte en egenskap hos den enskilda individen, utan ett förhållande mellan individen och omgivningen den befinner sig i. Funktionshinder innebär förlust eller begränsning av möjligheterna att delta i samhällslivet på samma sätt som andra. Personer med funktionsnedsättning är bland annat personer med varaktiga fysiska, psykiska, intellektuella eller sensoriska funktionsnedsättningar.

Samverkan

Nämnder och styrelser i Västerås stad ansvarar för att aktivt samarbeta med omvärlden för att utveckla arbetet för personer med funktionsnedsättning. Information, råd och stöd ska därför ges till andra myndigheter, näringsliv och organisationer verksamma i Västerås och på det sättet inspirera till åtgärder.

Föreningslivets insatser bidrar till att stärka människors egenmakt och är en viktig resurs då det gäller att utveckla välfärden. Detta gäller alla typer av föreningar. Västerås stad ska därför vidareutveckla former för samverkan med föreningslivet.

Västerås stad ska i frågor som rör personer med funktionsnedsättning samverka med personer som har egen erfarenhet av funktionsnedsättning.

Programmets utgångspunkt

Programmet tar sin utgångspunkt från:

- FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning
- Nationell handlingsplan för handikappolitiken
- Västerås stads vision 2026
- Ett Västerås som fungerar bra för personer med funktionsnedsättning är bra för alla kommuninvånare

Sju målområden

Programmet för personer med funktionsnedsättning innehåller följande målområden:

• Attityder och bemötande

Ett gott bemötande präglas av omtanke, inlevelseförmåga och jämbördighet. Genom ökade kunskaper om och kontakt med personer med funktionsnedsättning ska Västerås stad skapa möjligheter till förändrade attityder och undanröja fördomar.

Västerås stad ska i beslut och planer arbeta för ickediskriminering genom att respektera personer med funktionsnedsättning som en viktig del av mångfalden.

Västerås stad ska i sin verksamhetsutveckling beakta behoven för personer med funktionsnedsättning.

Personal och förtroendevalda ska ha adekvata kunskaper om funktionsnedsättningar och behovet av tillgängliga lokaler och tillgänglig information, liksom att medvetenheten ska höjas bland alla, även hos allmänheten, för att främja respekten för dessa personers rättigheter och värdighet.

• Hälsa

Det övergripande målet i Västerås stads folkhälsoprogram är: "Hälsa är upplevelse av välbefinnande och förmåga till handling." Social samvaro, idrott, kultur och goda levnadsvanor bidrar till livskvalitet. Rörelse, motion och fysisk aktivitet, kost och matkultur är folkhälsokomponenter som främjar god hälsa. Det är angeläget att planera, underlätta och ge stöd så att alla utifrån sina behov kan delta i aktiviteter och också göra bra hälsoval.

Det drogförebyggande arbetet, där även tobak ingår, är också prioriterade folkhälsoområden. Inom allt folkhälsoarbete kopplat till personer med funktionsnedsättning är det särskilt viktigt att beakta den personliga integriteten.

• Information och kommunikation

Det är grundläggande att information ska finnas tillgänglig i en sådan form och på ett språk som gör det möjligt för alla att förstå oavsett funktionsnedsättning. Västerås stad ska använda sig av olika kanaler i sin kommunikation med invånarna. Stadens webbplats och sociala medier som facebook och twitter är exempel på kanaler. Kommunal information ska vid förfrågan kunna ges i alternativa format som till exempel punktskrift och lättläst.

• Fysisk miljö/Tillgänglighet

Målet för den svenska funktionshinderspolitiken är en samhällsgemenskap med mångfald som grund. Samhället ska utformas så att samtliga personer, oavsett funktionsnedsättning eller inte, blir fullt delaktiga i samhällslivet och jämlika i levnadsvillkor.

Att ha en tillgänglig fysisk miljö och göra samhället användbart för alla betyder att den byggda miljön ska vara fri från hinder. Tillgänglighet i fysisk miljö handlar om att se möjligheter. Oftast är det enkla åtgärder som krävs för att öka framkomligheten i inomhus- och utomhusmiljön.

Befintliga hinder ska identifieras och byggas bort. Vid ny-, till-, och/eller ombyggnad av utomhus- eller inomhusmiljön ska staden verka för att full tillgänglighetsfaktor/användbarhet uppnås och kommunikations- och informationsflöden ska fungera för alla.

• Utbildning och arbete

När det gäller målområdet utbildning och arbete är målsättningen att alla barn och ungdomar ska ha goda uppväxtvillkor och samtliga verksamheter ska genomsyras av ett inkluderande förhållningssätt.

Alla elever ska ges möjlighet att nå sin fulla potential. Vuxna personer i utbildning ska nå målen enligt sin individuella studieplan.

Verksamheternas tillgänglighet ska öka och staden ska arbeta för att öka mångfalden bland medarbetare. Fler initiativ för att anställa personer med funktionsnedsättning ska utvecklas. Utökad samarbete med myndigheter inom området och utökade stödformer ska utvecklas.

• Kultur och fritid

Västerås stads kultur- och fritidsanläggningar ska vara tillgängliga för alla. Vid planering av nya anläggningar eller ombyggnation av äldre ska detta vara en ledstjärna.

Västerås stad ska erbjuda möjligheter för personer med funktionsnedsättning att på olika sätt ta del av kulturprogram.

Personer med funktionsnedsättning ska kunna använda friluftss- och idrottsanläggningar av olika slag, både som utövare och publik.

• Stöd, Service och Tjänster

Västerås stad ska ha hög kvalitet på de tjänster som kommunen tillhandahåller i form av till exempel särskilda boenden, ledsagare, avlösarservice med mera.

Västerås stads stöd och service ska ge förutsättningar för personer med funktionsnedsättning att leva ett aktivt liv samt motverka utanförskap. Västerås stad ska garantera utvecklingen av och tillgången till stöd och service.

Kollektivtrafiken ska fortsätta att utveckla tillgängliga fordon och hållplatser/terminaler så att de fungerar för alla. För de personer som på grund av sin funktionsnedsättning inte kan använda den allmänna kollektivtrafiken ska det finnas en särskild kollektivtrafik som ersätter den allmänna kollektivtrafiken.

Ansvar

Kommunfullmäktige anger den övergripande inriktningen och fastställer programmet för personer med funktionsnedsättning.

Kommunstyrelsen ska leda och följa upp styrelser och nämnders arbete samt ansvara för att revidera programmet före utgången av verksamhetsåret 2017.

Nämnder och styrelser ska utifrån sina ansvarsområden formulera mål, ambitioner och handlingsplaner för att på så sätt genomföra programmet.

Uppföljning

Kommunstyrelsen ansvarar för att årligen följa upp nämnders och styrelserns insatser för personer med funktionsnedsättning. En gång per mandatperiod genomförs effektstudier utifrån valda målområden och rapporteras till kommunfullmäktige.

Avgränsningar

Detta program ersätter inte gällande lagstiftning som till exempel skollagen, socialtjänstlagen, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, hälso- och sjukvårdslagen, plan- och bygglagen. Programmet ersätter inte heller stadens olika mål- och policyprogram. Programmet omfattar inte enskilda diagnosgruppers särskilda behov, utan gäller alla grupper med funktionsnedsättning.

VÄSTERÅS STAD